

REPUBLIKA SRPSKA
VLADA

PRIJEDLOG
(po hitnom postupku)

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
VISOKOM OBRAZOVANJU

Banja Luka, novembar 2024. godine

**Prijedlog
(po hitnom postupku)**

**ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
VISOKOM OBRAZOVANJU**

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20), u članu 9. u stavu 2. riječi: „Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje“.

Član 2.

U članu 12. u stavu 1. u tački 7) riječi: „ministru za naučnotehnološki razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo“ zamjenjuju se riječima: „ministru za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje“.

Član 3.

U članu 27. u stavu 3. riječi: „i akreditacije“ brišu se.

U stavu 5. poslije riječi: „diplome“ dodaju se riječi: „(ukoliko je studij organizovan po modelu Joint Degree), odnosno diploma (ukoliko je studij organizovan po modelu Double Degree)“.

Član 4.

U članu 33. stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Mreža visokoškolskih ustanova donosi se za period od četiri godine, uz mogućnost periodične izmjene i dopune.“

Član 5.

U članu 37. u st. 1. i 2. riječi: „oblast obezbjeđenja kvaliteta“ zamjenjuju se riječima: „status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije“.

Član 6.

U članu 40. st. 1. i 2. mijenjaju se i glase:

„(1) Visokoškolska ustanova koja je dobila dozvolu za rad dužna je, bez odlaganja, da podnese Agenciji zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad nakon isteka roka od dvije godine od dana upisa u Registar visokoškolskih ustanova.

(2) Ukoliko visokoškolska ustanova ne podnese zahtjev za akreditaciju u roku iz stava 1. ovog člana, briše se iz Registra.“

Stav 3. briše se.

Dosadašnji stav 4. postaje stav 3.

Član 7.

U članu 41. ispred riječi: „Osnivanje“ dodaje se broj jedan u obostranoj zagradi.

Poslije stava 1. dodaje se novi stav 2. koji glasi:

„(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za osnivanje naučnoistraživačkog instituta kao članice univerziteta primjenjuju se propisi kojima se uređuje naučnoistraživačka djelatnost.“

Član 8.

U članu 43. u stavu 1. tačka 5) mijenja se i glasi:

„5) danom konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije,“.

U tački 6) riječi: „oblast obezbjeđenja kvaliteta“ zamjenjuju se riječima: „status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije“.

Član 9.

U članu 54. u stavu 1. u tački 15) riječi: „sva tri“ zamjenjuju se riječima: „prvog i drugog“.

U stavu 2. poslije broja: „6),“ dodaju se br.: „7), 8),“.

Član 10.

U članu 57. stav 2. mijenja se i glasi:

„(2) U slučaju prestanka mandata rektoru prije isteka vremena na koji je biran, mandat prorektora prestaje izborom novog rektora ili imenovanjem vršioca dužnosti rektora.“

Član 11.

U članu 61. u stavu 2. poslije broja: „1),“ dodaje se broj: „2),“ a poslije broja: „7),“ dodaje se broj: „10),“.

Član 12.

U članu 62. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Rektor razmatra prijedlog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje dekana, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.“

Dosadašnji st. 3, 4, 5. i 6. postaju st. 4, 5, 6. i 7.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. riječi: „stava 4.“ zamjenjuju se riječima: „stava 5.“.

Član 13.

U članu 63. stav 7. mijenja se i glasi:

„(7) U slučaju prestanka mandata dekanu prije isteka vremena na koji je biran, mandat prodekana prestaje izborom novog dekana ili imenovanjem vršioca dužnosti dekana.“

Član 14.

U članu 64. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Rektor razmatra prijedlog naučnog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom naučnog vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje direktora, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.“

Dosadašnji st. 3. i 4. postaju st. 4. i 5.

Član 15.

U članu 67. poslije stava 3. dodaju se novi st. 4. i 5. koji glase:

„(4) Visokoškolska ustanova donosi Program afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom.

(5) Programom afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom propisuju se uslovi za upis, rangiranje, broj mjesta za studiranje na teret budžeta i druga pitanja u vezi sa upisom kandidata iz stava 4. ovog člana.“

Član 16.

U članu 69. u stavu 1. riječi: „prvog, drugog i trećeg“ zamjenjuju se riječima: „prvog i drugog“.

Stav 3. briše se.

Dosadašnji st. 4, 5. i 6. postaju st. 3, 4. i 5.

Član 17.

U članu 74. stav 6. mijenja se i glasi:

„(6) Studenti upisani u skladu sa Programom afirmativnih mjera iz člana 67. stav 4. ovog zakona imaju pravo da polažu ispite na način prilagođen njihovim mogućnostima, u skladu sa statutom i opštim aktima visokoškolske ustanove.“

Poslije stava 8. dodaje se novi stav 9. koji glasi:

„(9) Za studente koji obnavljaju završnu godinu studija, visokoškolska ustanova organizuje ispitne rokove svakog kalendarskog mjeseca izuzev jula i avgusta, sa po jednim ispitnim terminom u skladu sa ovim zakonom, statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.“

Dosadašnji st. 9. i 10. postaju st. 10. i 11.

Član 18.

Član 75. mijenja se i glasi:

„(1) Student stiče uslove za upis naredne godine studija ako je u studijskoj godini u koju je upisan ostvario najmanje 45 ECTS bodova.

(2) Student koji nije ostvario uslove za upis naredne godine studija iz stava 1. ovog člana, ima pravo upisa naredne godine sa pravom prenosa 15 ECTS bodova, bez obzira na to koliko je predmeta iskazano brojem bodova koji se prenose ili sa pravom prenosa najviše dva predmeta, bez obzira na to sa koliko bodova su iskazani ti predmeti.

(3) U slučaju da student ne ispuni uslove za upis naredne godine studija, obnavlja godinu i ima pravo da prati nastavu i polaže ispite iz naredne godine studija do broja ECTS bodova koje je ostvario u prethodnoj godini studija.

(4) Status redovnog studenta prvog ciklusa studija traje najduže u dvostrukom broju akademskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa.

(5) Student završne godine prvog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom obnavlja završnu godinu studija i ima status redovnog studenta.

(6) Student završne godine drugog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom može obnoviti završnu godinu studija najviše dva puta u statusu redovnog studenta.“

Član 19.

U članu 79. u stavu 5. riječi: „prvom ciklusu strukovnih studija“ zamjenjuju se riječima: „visokim školama“.

U stavu 6. riječ: „samo“ briše se.

Stav 7. mijenja se i glasi:

„(7) Nastavna zvanja mogu se steći i na visokim školama, u skladu sa ovim zakonom i statutom visoke škole.“

Član 20.

U članu 81. ispred riječi: „Minimalni“ dodaje se broj jedan u obostranoj zagradi.

U stavu 1. u tački 1) u podtački 2. riječi: „naučnim časopisima i zbornicima“ zamjenjuju se riječima: „naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama“.

U tački 2) u podtački 1. riječi: „u nastavi“ brišu se.

U tački 2) u podtački 2. riječi: „naučnim časopisima i zbornicima“ zamjenjuju se riječima: „naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama“.

U tački 3) u podtački 1. riječi: „u nastavi“ brišu se.

U tački 3) u podtački 2. riječi: „naučnim časopisima i zbornicima“ zamjenjuje se riječima: „naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama“.

Poslije stava 1. dodaje se novi stav. 2. koji glasi:

„(2) Pod naučnim radom u naučnim časopisima međunarodnog značaja podrazumijeva se i poglavlje objavljeno u naučnoj monografiji međunarodnog značaja.“

Član 21.

U članu 84. u stavu 1. u tački 2) u podtački 2. riječi: „naučnim časopisima i zbornicima“ zamjenjuju se riječima: „naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama“.

Član 22.

U članu 98. u stavu 3. riječi: „stav 7.“ zamjenjuju se riječima: „st. 7. i 8.“.

Član 23.

U članu 100. ispred riječi: „Visokoškolska“ dodaje se broj jedan u obostranoj zagradi.

Poslije stava 1. dodaju se novi st. 2. i 3. koji glase:

„(2) Visokoškolska ustanova, po potrebi, u skladu sa opštim aktom, može angažovati i lektora sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, koji imaju odgovarajući izbor u zvanje.

(3) Prava i obaveze između visokoškolske ustanove i lica iz st. 1. i 2. ovog člana reguliše se ugovorom o angažovanju koji se može zaključiti na period do godinu dana.“

Član 24.

U članu 103. poslije stava 2. dodaje se novi stav 3. koji glasi:

„(3) Nastavniku ili saradniku koji ima dijete sa psihofizičkim smetnjama u razvoju, koje nije smješteno u odgovarajuću zdravstvenu ili socijalnu ustanovu, a koji koristi pravo da radi sa polovinom punog radnog vremena, izborni period se na lični zahtjev produžava za polovinu vremena za koje se koristi ovo pravo.“

Dosadašnji st. 3, 4. i 5. postaju st. 4, 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 6. riječi: „st. 3. i 4.“ zamjenjuju se riječima: „st. 4. i 5.“.

Član 25.

U članu 104. u stavu 4. riječi: „odnosno magistarskog“ brišu se, a poslije riječi: „disertacije“ dodaje se zapeta i riječi: „te članovi komisija za izbor u zvanje“.

Član 26.

U članu 105. stav 5. mijenja se i glasi:

„(5) Sa licem koje je izabrano u zvanje iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova, u skladu sa svojim potrebama, zaključuje ugovor o angažovanju kojim se regulišu prava i obaveze iz stava 2. ovog člana.“

Član 27.

U članu 110. u stavu 1. riječi: „oblast obezbjeđenja kvaliteta u visokom obrazovanju“ zamjenjuju se riječima: „status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije“.

Član 28.

U članu 123. u stavu 1. u tački 1) riječi: „stav 4.“ zamjenjuju se riječima: „stav 3.“.

U stavu 5. riječi: „stav 4.“ zamjenjuju se riječima: „stav 3.“.

U stavu 6. poslije riječi: „prvog“ dodaju se riječi: „i drugog“, a riječi: „stav 4.“ zamjenjuju se riječima: „stav 3.“.

Stav 8. mijenja se i glasi:

„(8) Student koji se finansira iz budžeta Republike u slučaju ispisa u toku prve godine studija prije ispisa dužan je platiti iznos školarine za tu godinu, određene u skladu sa stavom 4. ovog člana.“

Član 29.

U članu 130. stav 3. mijenja se i glasi:

„(3) Ukoliko u vršenju inspekcijskog nadzora nadležna inspekcija utvrdi da je visokoškolska ustanova u radu počinila propuste i nezakonitosti takve prirode da se ne mogu otkloniti uopšte ili se ne mogu otkloniti bez ozbiljne štete po studente i javni interes, uključujući izvođenje studijskog programa bez dozvole i nezakonito izdavanje javnih isprava, rješenjem će zabraniti rad visokoškolske ustanove i o tome obavijestiti Ministarstvo.“

Član 30.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

Broj:
Datum:

PREDSJEDNIK
NARODNE SKUPŠTINE

Nenad Stevandić

**OBRAZLOŽENJE
PRIJEDLOGA ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O
VISOKOM OBRAZOVANJU**

(po hitnom postupku)

I USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (po hitnom postupku) sadržan je u Amandmanu XXXII tačka 12. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kome Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje brigu o djeci i omladini, obrazovanju, kulturi i zaštiti kulturnih dobara, fizičkoj kulturi. Takođe, ustavni osnov je sadržan i u članu 70. tačka 2. Ustava Republike Srpske, kojim je utvrđeno da Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone.

II USKLAĐENOST SA USTAVOM, PRAVNIM SISTEMOM I PRAVILIMA ZA IZRADU ZAKONA I DRUGIH PROPISA REPUBLIKE SRPSKE

Prema Mišljenju Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo broj: 22.04.020-2955/24 od 18. novembra 2024. godine, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u Amandmanu XXXII tačka 12. na član 68. Ustava Republike Srpske, prema kome Republika Srpska uređuje i obezbjeđuje brigu o djeci i omladini, obrazovanju, kulturi i zaštiti kulturnih dobara, fizičkoj kulturi. Takođe, ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je i u članu 70. stav 1. tačka 2. Ustava Republike Srpske, prema kojem Narodna skupština Republike Srpske donosi zakone, druge propise i opšte akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 41. stav 1. tačka 5. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/14), naveo razloge i ciljeve donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju. Prema navodima obrađivača, razlog za donošenje ovog zakona je potreba preciznijeg definisanja pojedinih odredaba Zakona, kao i razrada zakonskih odredaba kroz podzakonske akte.

Obrađivač Zakona je, u skladu sa članom 213. stav 3. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20), kojim je propisano da se zakon po hitnom postupku može donijeti, između ostalog, ako je to u opštem interesu. Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju Republike Srpske je u opštem interesu za oblast visokog obrazovanja Republike jer će se ovim zakonom omogućiti hitno usaglašavanje sa najnovijim dostignućima u oblasti nauke i umjetnosti, u oblasti izbora u zvanja nastavnika i saradnika, kao i u oblasti regionalne mobilnosti nastavnika i saradnika. Pored navedenog, u opštem je interesu i usaglašavanje sa novousvojenim Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 42/24).

Republički sekretarijat za zakonodavstvo uputio je obrađivaču Zakona određene sugestije koje su se odnosila na usklađivanje teksta Prijedloga zakona sa čl. 61. do 69. i članom 41. Pravila za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske koji se odnose na način pisanja izmjena i dopuna zakona, kao i na obaveznu sadržinu obrazloženja zakona.

Obrađivač Zakona je predložene sugestije prihvatio i ugradio u tekst Zakona.

Budući da postoji ustavni osnov za donošenje predmetnog zakona, da je Zakon usaglašen sa Ustavom, pravnim sistemom i Pravilima za izradu zakona i drugih propisa Republike Srpske, mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo je da se Prijedlog

zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (po hitnom postupku) može uputiti dalje na razmatranje.

III USKLAĐENOST SA PRAVNIM PORETKOM EVROPSKE UNIJE

Prema Mišljenju Ministarstva za evropske integracije i međunarodnu saradnju, broj: 17.03-020-2957/24 od 19. novembra 2024. godine, a nakon uvida u propise Evropske unije i analize odredaba Prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (po hitnom postupku), nije ustanovljeno da predložene izmjene i dopune osnovnog teksta Zakona uređuju obavezujući sekundarni izvori prava Evropske unije, zbog čega u Izjavi o usklađenosti stoji ocjena „neprimjenjivo“.

IV RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlog za donošenje izmjena i dopuna Zakona o visokom obrazovanju (po hitnom postupku) je taj što je u periodu od usvajanja važećeg Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 67/20) do danas Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje kontinuirano pratilo primjenu Zakona u praksi i mogućnost razrade zakonskih odredaba kroz podzakonske akte.

Kao rezultat ove kontrole nad primjenom Zakona, utvrđeno je da postoji potreba da se pojedine odredbe Zakona preciznije definišu, da se pojedine situacije zakonski urede koje do sada nisu bile uređene i da postoji potreba razrade zakonskih odredaba kroz podzakonske propise.

V RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Članom 213. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/20) data je mogućnost, izuzetno, za donošenje zakona po hitnom postupku u slučaju kada se zakonom uređuju pitanja i odnosi nastali usljed okolnosti koje nisu mogle da se predvide, a nedonošenje zakona po hitnom postupku bi moglo prouzrokovati štetne posljedice po život i zdravlje ljudi, bezbjednost Republike i rad organa i organizacija i ako je to u opštem interesu.

Usvajanje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju (po hitnom postupku) u opštem interesu je za oblast visokog obrazovanja Republike Srpske jer će se ovim zakonom omogućiti hitno usaglašavanje sa najnovijim dostignućima u oblasti nauke i umjetnosti, u oblasti izbora u zvanja nastavnika i saradnika, kao i u oblasti regionalne mobilnosti nastavnika i saradnika.

Pored navedenog, u opštem je interesu i usaglašavanje sa novousvojenim Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 42/24), posebno sa odredbom kojom se propisuje da visokoškolska ustanova prestaje da radi danom konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju. Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske, u članu 46. stav 10, propisano je da se visokoškolska ustanova kojoj je odbijen zahtjev za akreditaciju briše iz Registra na osnovu konačnog rješenja o odbijanju zahtjeva za akreditaciju. Prema tome, radi se o usklađivanju odredaba dva zakona i o hitnom omogućavanju nadležnoj inspekciji brže i efikasnije postupanje u slučajevima kada visokoškolska ustanova ne ispunjava uslove za akreditaciju.

Izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju po prvi put se u sistem visokog obrazovanja u Republici Srpskoj propisuje Program afirmativnih mjera za upis

kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom. Propisivanje navedenih izmjena je u opštem interesu, a dopriniće boljoj inkluziji studenata iz navedenih kategorija i lakšem upisu i obrazovanju navedenih studenata.

Hitnost se ogleda i u potrebi prevazilaženja potencijalnih problema prilikom imenovanja komisija za izbor u zvanja na visokoškolskim ustanovama, na način da se daje mogućnost penzionisanim nastavnicima iz reda redovnih profesora da budu članovi navedenih komisija do navršene 75. godine.

Pored navedenog, neophodno je bilo što prije izmijeniti odredbe koje se odnose na mandat prorektora, odnosno prodekana u slučaju isteka mandata rektora, odnosno dekana. Izmjenom odredaba na način da se mandat prorektora, odnosno prodekana produži do izbora novog rektora, odnosno dekana spriječiće se nemogućnost funkcionisanja visokoškolskih ustanova, odnosno njenih članica (fakulteta i akademija) do izbora novog rektora, odnosno dekana.

VI OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Članom 1. Prijedloga zakona o izmjenama i dopuni Zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Prijedlog zakona), u članu 9. stav 2. osnovnog teksta Zakona o visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Zakon), riječi: „Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo“ zamjenjuju se riječima: „Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje“, a u skladu sa Zakonom o izmjenama Zakona o republičkoj upravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 90/23), budući da je došlo do izmjene naziva Ministarstva.

Članom 2. Prijedloga zakona izvršena je izmjena u članu 12. u stavu 1. tački 7) Zakona, na način da se riječi: „ministru za naučnotehnoški razvoj, visoko obrazovanje i informaciono društvo“ zamjenjuju riječima: „ministru za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje“, zbog promjene naziva Ministarstva.

Članom 3. Prijedloga zakona vrše se izmjene i dopune u st. 3. i 5. člana 27. Zakona kojim se vrši izmjena na način da se brišu riječi „i akreditacije“, te se propisuje mogućnost da se u slučaju zajedničkih studija mogu izdavati dvije diplome, zbog olakšavanja priznavanja navedenih diploma.

Članom 4. Prijedloga zakona mijenja se stav 3. člana 33. i propisuje se da se Mreža donosi za period od četiri godine, uz mogućnost periodičnih izmjena i dopuna. Važećom odredbom Zakona propisano je da se Mreža donosi na period od dvije godine, što se u praksi pokazalo kao kratak rok.

Članom 5. Prijedloga zakona u članu 37. st. 1. i 2. Zakona riječi: „oblast obezbjeđenja kvaliteta“ zamjenjuju se riječima: „status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije“. Navedenim izmjenama vrši se usklađivanje termina iz ovog zakona sa novim Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 42/24).

Član 6. Prijedloga zakona u članu 40. mijenjaju se st. 1. i 2. Zakona i istim odredbama se propisuje u kom roku i koje su posljedice ukoliko visokoškolska ustanova u roku ne podnese zahtjev Agenciji za akreditaciju nakon što dobije dozvolu za rad. Dosadašnji stav 4. postaje stav 3. Navedeni član je, u odnosu na trenutno važeći član bolje i jasnije preciziran, te je propisana sankcija za visokoškolsku ustanovu u slučaju da ne podnese zahtjev za akreditaciju.

Član 7. Prijedloga zakona u članu 41. dodaje se stav 2. koji se odnosi na osnivanje naučnoistraživačkog instituta kao članice univerziteta. Navedeno je bilo neophodno drugačije definisati u odnosu na osnivanje drugih članica univerziteta (fakulteta i akademija), iz razloga

što se za osnivanje naučnoistraživačkog instituta, kao jednog od oblika članice univerziteta, primjenjuju propisi koji se odnose na naučnoistraživačku djelatnost.

Član 8. Prijedloga zakona u članu 43. u stavu 1. t. 5) i 6) Zakona mijenjaju se na način da visokoškolska ustanova prestaje da radi danom konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju, radi terminološkog usklađivanja sa Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske. Naime, Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske u članu 46. stav 10. propisano je da se visokoškolska ustanova kojoj je odbijen zahtjev za akreditaciju briše iz Registra na osnovu konačnog rješenja o odbijanju zahtjeva za akreditaciju. Prema tome, radi se o usklađivanju odredaba dva zakona, kao i o omogućavanju nadležnoj inspekciji brže i efikasnije postupanje u slučajevima kada visokoškolska ustanova ne ispunjava uslove za akreditaciju.

Član 9. Prijedloga zakona vrši se izmjena u članu 54. u stavu 1. tačka 15) važećeg Zakona, na način da senat predlaže Ministarstvu broj samofinansirajućih studenata, vanrednih studenata i studenata stranih državljana upisanih u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija. Navedeno je neophodno radi usklađivanja sa izmjenama u članu 69. Zakona, jer su do predloženih izmjena visokoškolske ustanove predlagale broj studenata i za treći ciklus, iako Vlada donosi odluku o broju studenata za upis na javnim visokoškolskim ustanovama samo za prvi i drugi ciklus studija. U istom članu u stavu 2. propisano je da studenti mogu odlučivati o pitanjima koja se tiču imenovanja prorektora i imenovanju članova upravnog odbora iz reda akademskog i administrativnog osoblja. Navedenom izmjenom daje se više prava članovima senata iz reda studenata.

Članom 10. Prijedloga zakona mijenja se u članu 57. važećeg Zakona stav 2. kojim se propisuje mandat prorektorima univerziteta. Trenutnim rješenjem istekom mandata rektoru prestaje i mandat prorektorima. Međutim, neophodno je izmijeniti navedenu odredbu na predloženi način da se ne bi istovremenim prestankom mandata svih rukovodećih funkcija na univerzitetu dovelo u pitanje funkcionisanje samog univerziteta.

Članom 11. Prijedloga zakona vrši se izmjena u stavu 2. člana 61. važećeg Zakona, na način da studenti mogu odlučivati o donošenju pravilnika kojima se uređuje rad fakulteta, odnosno umjetničke akademije na prijedlog dekana i da imenuje prodekana na prijedlog dekana. Navedenom izmjenom daje se više prava članovima naučno-nastavnog vijeća iz reda studenata.

Članom 12. Prijedloga zakona dodaje se u članu 62. važećeg Zakona novi stav 3. kojim se propisuje način izbora dekana. U istom članu u stavu 5. vrši se izmjena pozivanja na član budući da dosadašnji st. 3, 4, 5. i 6. postaju st. 4, 5, 6. i 7.

Članom 13. Prijedloga zakona mijenja se stav 7. člana 63. važećeg Zakona kojim se propisuje mandat prodekanima fakulteta. Trenutnim rješenjem istekom mandata dekanu prestaje i mandat prodekanima. Međutim, neophodno je izmijeniti navedenu odredbu na predloženi način da se ne bi istovremenim prestankom mandata svih rukovodećih funkcija članica univerziteta dovelo u pitanje funkcionisanje same članice.

Članom 14. Prijedloga zakona dodaje se u članu 64. važećeg Zakona novi stav 3. kojim se propisuje način izbora direktora naučnoistraživačkog instituta.

Članom 15. Prijedloga zakona dodaje se u članu 67. važećeg Zakona novi st. 4. i 5. kojima se propisuje Program afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom. Propisivanjem navedenih izmjena doprinijeće boljoj inkluziji studenata iz navedenih kategorija, a to će doprinijeti i lakšem upisu i obrazovanju tih studenata.

Članom 16. Prijedloga zakona mijenja se u članu 69. stav 1. važećeg Zakona kojim se propisuje dostavljanje prijedloga plana upisa studenata u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija. U istom članu stav 3. briše se, a dosadašnji st. 4, 5. i 6. postaju st. 3, 4. i 5. Vršiti se usklađivanje sa odredbom člana 54. stav 1. tačka 15) Zakona, jer Vlada donosi odluku o broju studenata za prvi i drugi ciklus studija, dok za treći ciklus studija visokoškolske ustanove same donose odluke o upisu u skladu sa svojim materijalno-tehničkim mogućnostima.

Članom 17. Prijedloga zakona mijenja se u članu 74. stav 6. važećeg Zakona pravo polaganja ispita u skladu sa Programom afirmativnih mjera. U istom članu dodaje se novi stav 9. kojim se propisuju prava studenata završne godine studija za organizovanje ispitnih rokova.

Članom 18. Prijedloga zakona dodaje se u članu 75. važećeg Zakona novi stav 2. kojim se propisuje pravo upisa naredne godine studija sa pravom prenosa 15 ECTS bodova, za studente koji nisu ostvarili upis naredne godine studija iz stava 1. ovog člana. U istom članu stav 3. briše se, a dosadašnji stav 2. postaje stav 3. U istom članu st. 4. i 5. izvršene su izmjene u odnosu na prvi ciklus studija. U istom članu dodaje se novi stav 6. kojim se propisuju uslovi za obnovu završne godine studija za studente drugog ciklusa. Navedene izmjene izvršene su u korist studenata.

Članom 19. Prijedloga zakona mijenja se u članu 79. stav 5. važećeg Zakona mogućnost izvođenja nastave za nastavnike u nastavnom zvanju u visokim školama, te je na taj način vraćena autonomija visokim školama. U istom članu mijenja se stav 7. kojim se propisuje da nastavna zvanja se mogu steći i na visokim školama.

Članom 20. Prijedloga zakona vrši se izmjena u članu 81. stav 1. tačka 1) podtačka 2, tačka 2) podtačka 2. i tačka 3) podtačka 2. važećeg Zakona na način da se, pored već propisanih naučnih časopisa i zbornika, propisuju kao uslov i druge naučne publikacije. U istom članu i stavu u tački 2) podtačka 1. i tački 3) podtačka 1. brišu se riječi „u nastavi“. U istom članu dodaje se novi stav 2. kojim se propisuje šta se smatra naučnim radom u naučnim časopisima međunarodnog značaja. Navedene izmjene se odnose na unapređenje procesa izbora u zvanje na visokoškolskim ustanovama, radi usavršavanja nauke i umjetnosti.

Članom 21. Prijedloga zakona vrši se izmena u članu 84. stav 1. tačka 2) podtačka 2. važećeg Zakona na način da se, pored već propisanih naučnih časopisa i zbornika, propisuju kao uslov i druge naučne publikacije.

Članom 22. Prijedloga zakona mijenja se u stavu 3. u članu 98. važećeg Zakona na način da se vrši izmjena pozivanja na stavove.

Članom 23. Prijedloga zakona dodaju se u članu 100. važećeg Zakona novi st. 2. i 3. kojima se propisuje mogućnost visokoškolskoj ustanovi angažovanje lektora sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, kao i način regulisanja prava i obaveza između ovih lica.

Članom 24. Prijedloga zakona dodaje se u član 103. važećeg Zakona novi stav 3. kojim se propisuje mogućnost da nastavnik i saradnik koji ima dijete sa psihofizičkim smetnjama u razvoju ima mogućnost da produži izborni period na lični zahtjev. U istom članu u stavu 6. zbog dodavanja nove odredbe izvršeno je usklađivanje pozivanja na stavove ovog člana.

Članom 25. Prijedloga zakona mijenja se u članu 104. važećeg Zakona stav 4. na način da se propisuje mogućnost penzionisanim nastavnicima u zvanju redovnog profesora da mogu biti članovi i komisija za izbor u zvanje. Izmjenom navedene odredbe prevazići će se potencijalni problemi koji postoje kod imenovanja komisija za pojedine oblasti, a doprinijeće se i bržem i efikasnijem sprovođenju postupaka izbora u zvanja.

Članom 26. Prijedloga zakona mijenja se stav 5. člana 105. važećeg Zakona kojim se propisuje način zaključivanja ugovora o angažovanju sa profesorom emeritusom.

Član 27. Prijedloga zakona u članu 110. u stavu 1. važećeg Zakona vrši se terminološko usklađivanje sa Zakonom o Agenciji za visoko obrazovanje Republike Srpske.

Članom 28. Prijedloga zakona vrši se izmjena u stava 1. tačka 1), st. 5. i 6. člana 123. važećeg Zakona, na način da se vrši usklađivanje na pozivanje na član 69. stav 3. jer je u navedenom članu bilo izmjena. U stavu 6. ovog člana propisan je i drugi ciklus studija, a u stavu 8. propisan je način izmirenja obaveza studenta za iznos školarine u slučaju ispisa u toku prve godine studija.

Članom 29. Prijedloga zakona mijenja se član 130. stav 3. važećeg Zakona, a kojim se propisuje način vršenja inspekcijiskog nadzora.

Član 30. Prijedloga zakona propisano je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srpske“.

**VII PROCJENA UTICAJA ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA
NA UVOĐENJE NOVIH, IZMJENU ILI UKIDANJE POSTOJEĆIH
FORMALNOSTI KOJE OPTEREĆUJU PRIVREDNO POSLOVANJE**

Ministarstvo privrede i preduzetništva konstatovalo je da se postupajući u skladu s tačkom V Odluke o procjeni uticaja propisa („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 8/23) procjena uticaja propisa ne sprovodi na propise koji se donose po hitnom postupku.

**VIII FINANSIJSKA SREDSTVA I EKONOMSKA OPRAVDANOST
DONOŠENJA ZAKONA**

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Republike Srpske.

ZAKON O VISOKOM OBRAZOVANJU

(Tekst predloženih izmjena i dopuna ugrađen u tekst Zakona)

Savjet
Član 9.

- (1) Savjet za visoko obrazovanje Republike Srpske (u daljem tekstu: Savjet) djeluje kao nezavisno akademsko, stručno i savjetodavno tijelo.
- (2) Administrativno-tehničke poslove za Savjet obavlja **Ministarstvo za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje** (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (3) Rad i funkcionisanje Savjeta uređuje se Poslovníkom o radu Savjeta, u skladu sa odredbama ovog zakona.
- (4) Poslovník o radu donosi Savjet dvotrećinskom većinom glasova od ukupnog broja svojih članova.
- (5) Članovi Savjeta imaju pravo na mjesečnu naknadu za rad, čija visina se utvrđuje odlukom o imenovanju Savjeta.
- (6) Rad Savjeta se finansira iz budžeta Republike.

Nadležnosti
Član 12.

U okviru svojih nadležnosti Savjet:

- 1) prati razvoj visokog obrazovanja u Republici i njegovu usklađenost sa evropskim i međunarodnim standardima,
- 2) predlaže mjere za razvoj i unapređivanje visokog obrazovanja,
- 3) daje preporuke Ministarstvu o upisnoj politici,
- 4) daje mišljenje o standardima za početnu akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa,
- 5) daje mišljenje o standardima za akreditaciju visokoškolskih ustanova i studijskih programa, vodeći računa o evropskim i međunarodnim standardima, te kriterijumima za akreditaciju visokoškolskih ustanova u BiH,
- 6) daje mišljenje o elaboratu o opravdanosti osnivanja visokoškolske ustanove, članice univerziteta i odjeljenja van sjedišta, odnosno o izvođenju novog studijskog programa,
- 7) predlaže **ministru za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje** (u daljem tekstu: ministar) uslove za izbor u naučno-nastavna, umjetničko-nastavna, nastavna i saradnička zvanja,
- 8) predlaže Vladi Mrežu visokoškolskih ustanova i studijskih programa u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: Mreža visokoškolskih ustanova),
- 9) predlaže Ministarstvu modele finansiranja naučnoistraživačke djelatnosti, visokog obrazovanja, tehnološkog i umjetničkog razvoja,
- 10) predlaže Ministarstvu proglašavanje naučnih centara izvrsnosti,
- 11) predlaže ministru kriterijume za kategorizaciju naučnih časopisa,
- 12) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Zajednički studij
Član 27.

(1) Visokoškolska ustanova može sa drugom akreditovanom visokoškolskom ustanovom u zemlji i inostranstvu uspostaviti zajednički studij, na osnovu zajednički utvrđenog studijskog programa i opšteg akta visokoškolske ustanove.

(2) Zajednički studij je zajednički studijski program koji organizuju i izvode dvije ili više akreditovanih domaćih ili inostranih visokoškolskih ustanova.

(3) Studijski program iz stava 1. ovog člana koji izvode visokoškolske ustanove iz Republike, odnosno BiH mora proći postupak početne akreditacije.

(4) Studijski program iz stava 1. ovog člana koji izvode domaće i inostrane visokoškolske ustanove mora biti akreditovan u skladu sa propisima iz oblasti obezbjeđenja kvaliteta u zemlji u kojoj se izvodi i u zemlji u kojoj je sjedište, odnosno odjeljenje van sjedišta visokoškolske ustanove koja izvodi studijski program.

(5) Uspostavljanje, izvođenje, završetak zajedničkog studija i izdavanje zajedničke diplome (**ukoliko je studij organizovan po modelu Joint Degree**), odnosno **diploma (ukoliko je studij organizovan po modelu Double Degree)** definišu se ugovorom između visokoškolskih ustanova koje ga izvode, a u skladu sa odredbama zakona i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Mreža visokoškolskih ustanova i studijskih programa
Republike Srpske
Član 33.

(1) Vlada, na prijedlog Savjeta, donosi odluku o Mreži visokoškolskih ustanova.

(2) Mreža visokoškolskih ustanova sadrži podatke o postojećem stanju, o potrebi za osnivanjem novih visokoškolskih ustanova i novih studijskih programa.

(3) Mreža visokoškolskih ustanova donosi se za period od četiri godine, uz mogućnost periodične izmjene i dopune.

Sprovođenje postupka početne akreditacije
Član 37.

(1) Postupak vanjskog vrednovanja u svrhu početne akreditacije sprovodi se u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje **status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije**, pravilnikom iz člana 35. stav 6. ovog zakona i standardima za početnu akreditaciju.

(2) Standarde iz stava 1. ovog člana donosi Agencija, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje **status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije**.

(3) Nakon sprovedenog postupka iz stava 1. ovog člana, Agencija dostavlja Ministarstvu izvještaj sa preporukom za izdavanje dozvole za rad ili za odbijanje zahtjeva visokoškolske ustanove za izdavanje dozvole za rad.

Akreditacija
Član 40.

(1) Visokoškolska ustanova koja je dobila dozvolu za rad dužna je, bez odlaganja, da podnese Agenciji zahtjev za akreditaciju visokoškolske ustanove i studijskih programa za koje je dobila dozvolu za rad nakon isteka roka od dvije godine od dana upisa u Registar visokoškolskih ustanova.

(2) Ukoliko visokoškolska ustanova ne podnese zahtjev za akreditaciju u roku iz stava 1. ovog člana, briše se iz Registra.

(3) Javne isprave mogu izdavati samo akreditovane visokoškolske ustanove.

Osnivanje članice univerziteta i izdavanje dozvole za izvođenje
studijskog programa

Član 41.

(1) Osnivanje organizacione jedinice, odnosno članice akreditovanog univerziteta (u daljem tekstu: članica univerziteta), odjeljenja van sjedišta akreditovane visokoškolske ustanove, te izdavanja dozvole za izvođenje novog studijskog programa na akreditovanoj visokoškolskoj ustanovi obavlja se na način i po postupku propisanom za osnivanje visokoškolskih ustanova.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, za osnivanje naučnoistraživačkog instituta kao članice univerziteta primjenjuju se propisi kojima se uređuje naučnoistraživačka djelatnost.

Prestanak rada visokoškolske ustanove

Član 43.

Visokoškolska ustanova prestaje da radi:

- 1) kada osnivač donese odluku o prestanku rada,
- 2) kada nadležni organ utvrdi nepravilnosti, uključujući nezakonito izdavanje javnih isprava ili izvođenje studijskog programa bez dozvole u skladu sa ovim zakonom,
- 3) kada se toj ustanovi oduzme dozvola za rad u postupku nadzora u skladu sa ovim zakonom,
- 4) kada sud pravosnažnom odlukom utvrdi neosnovanost upisa u registar privrednih subjekata,
- 5) danom konačnosti rješenja kojim se odbija zahtjev za akreditaciju, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije,**
- 6) danom isteka roka važenja akreditacije, ukoliko nije podnijela novi zahtjev za akreditaciju, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se **status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije,**
- 7) u slučaju kada se prestane baviti djelatnošću visokog obrazovanja kao osnovnom djelatnošću,
- 8) kada nastupe drugi slučajevi određeni ovim zakonom ili aktom o osnivanju visokoškolske ustanove.

Nadležnosti senata

Član 54.

(1) Senat odlučuje o akademskim pitanjima i obavlja sljedeće poslove:

- 1) odlučuje o nastavnoj, naučnoj, umjetničkoj i stručnoj djelatnosti visokoškolske ustanove,
- 2) donosi statut univerziteta, odnosno visoke škole uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora i uz saglasnost Ministarstva,
- 3) daje saglasnost na statute članica univerziteta,
- 4) donosi opšte akte u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove,
- 5) senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, donosi kratke programe studija, studijske programe prvog, drugog, trećeg ciklusa studija, integrisane studijske programe i programe

- cjeloživotnog učenja, a senat visoke škole donosi kratke studijske programe, studijske programe prvog ciklusa studija i programe cjeloživotnog učenja,
- 6) bira i razrješava rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole,
 - 7) imenuje i razrješava prorektore na prijedlog rektora,
 - 8) imenuje članove upravnog odbora iz reda akademskog i administrativnog osoblja,
 - 9) senat univerziteta imenuje vijeća naučnih oblasti po naučnim oblastima na prijedlog vijeća članica univerziteta,
 - 10) donosi odluku o raspisivanju konkursa za izbore u nastavnička i saradnička zvanja u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove,
 - 11) senat univerziteta vrši izbor akademskog osoblja na prijedlog naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća članice univerziteta i mišljenja vijeća naučnih oblasti,
 - 12) senat univerziteta daje saglasnost na izvještaje u postupku sticanja naučnog zvanja doktora nauka,
 - 13) senat univerziteta, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća, dodjeljuje počasno zvanje profesor emeritus i počasni doktor nauka,
 - 14) predlaže Ministarstvu broj studenata koji se finansiraju iz budžeta Republike, za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija za javne visokoškolske ustanove,
 - 15) predlaže Ministarstvu broj samofinansirajućih studenata, vanrednih studenata i studenata stranih državljana, za upis u prvu godinu **prvog i drugog** ciklusa studija,
 - 16) donosi pravila studiranja,
 - 17) predlaže upravnom odboru godišnji program rada visokoškolske ustanove, na prijedlog naučno-nastavnog i umjetničko-naučno-nastavnog vijeća,
 - 18) senat univerziteta na prijedlog naučno-nastavnog vijeća i umjetničko-naučno-nastavnog vijeća, odnosno senat visoke škole usvaja listu odgovornih nastavnika i saradnika,
 - 19) usvaja izvještaj o samovrednovanju visokoškolske ustanove,
 - 20) daje prijedlog upravnom odboru za osnivanje i ukidanje fakulteta i drugih članica univerziteta,
 - 21) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom visokoškolske ustanove.

(2) Članovi senata koji su predstavnici studenata mogu odlučivati u stvarima iz stava 1. t. 1), 2), 3), 4), 5), 6), **7), 8)**, 14), 15), 16), 17) i 19) ovog člana.

Mandat rektora, direktora i prorektora Član 57.

(1) Rektor univerziteta, odnosno direktor visoke škole bira se na osnovu javnog konkursa na period od četiri godine, sa mogućnošću još jednog izbora.

(2) — U slučaju prestanka mandata rektoru prije isteka vremena na koji je biran, mandat prorektora prestaje izborom novog rektora ili imenovanjem vršioca dužnosti rektora.

(3) Ukoliko se izbor novog rektora ne izvrši do isteka mandata rektora, kao i u slučaju prestanka mandata rektora ili razrješenja rektora prije isteka mandata, senat imenuje lice koje će dužnost rektora obavljati do izbora novog rektora, a najduže šest mjeseci od dana isteka mandata.

(4) Postupak izbora i razrješenja, te razlozi za smjenu rektora, prorektora, odnosno direktora visoke škole prije isteka mandata propisuje se statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

(5) Rektora univerziteta, odnosno direktora visoke škole, senat može razriješiti dužnosti i prije isteka mandata tajnim glasanjem, većinom glasova od ukupnog broja članova.

(6) Odluka senata je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Nadležnosti vijeća Član 61.

(1) Vijeće u okviru svoje nadležnosti:

- 1) donosi statut fakulteta, odnosno umjetničke akademije, uz prethodno pribavljeno mišljenje upravnog odbora,
- 2) donosi pravilnike kojima se reguliše rad fakulteta, odnosno umjetničke akademije, na prijedlog dekana,
- 3) daje mišljenje i prijedloge senatu o akademskim, naučnim, umjetničkim i stručnim pitanjima, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove,
- 4) dostavlja senatu prijedlog liste i prijedlog konačne liste odgovornih nastavnika i saradnika na toj članici univerziteta,
- 5) predlaže senatu studijske programe prvog, drugog i trećeg ciklusa, odnosno promjene u strukturi i sadržaju studijskih programa i nastavnih metoda,
- 6) daje prijedlog senatu za izbor profesora emeritusa,
- 7) predlaže rektoru imenovanje i razrješenje dekana,
- 8) daje prijedlog rektoru u vezi sa radnim statusom akademskog osoblja,
- 9) daje rektoru mišljenje na prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u dijelu koji se tiče te organizacione jedinice,
- 10) imenuje prodekane na prijedlog dekana,
- 11) predlaže program razvoja članice univerziteta,
- 12) predlaže senatu raspisivanje konkursa za izbore u zvanja nastavnika i saradnika,
- 13) formira komisiju za podnošenje izvještaja za izbor u naučno-nastavno, odnosno umjetničko-nastavno zvanje i utvrđuje prijedlog odluke o izboru kandidata,
- 14) predlaže senatu članove vijeća naučnih oblasti,
- 15) razmatra i usvaja izvještaje o samovrednovanju studijskih programa,
- 16) imenuje komisije za izradu završnog rada na prvom, drugom i doktorske disertacije na trećem ciklusu studija,
- 17) donosi Pravilnik o korišćenju vlastitih prihoda članice univerziteta,
- 18) obavlja i druge poslove u skladu sa statutom i drugim opštim aktima univerziteta i fakulteta, odnosno umjetničke akademije.

(2) Članovi vijeća koji su predstavnici studenata mogu odlučivati u stvarima iz stava 1. t. 1), **2)**, 5), 7), **10)**, 11), 15) i 17) ovog člana.

Dekan Član 62.

(1) Fakultetom ili umjetničkom akademijom rukovodi dekan.

(2) Dekana imenuje i razrješava rektor, na prijedlog vijeća članice univerziteta, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(3) Rektor razmatra prijedlog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje dekana, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(4) Mandat dekana traje četiri godine sa mogućnošću jednog ponovnog izbora na funkciju dekana.

(5) Za dekana članice univerziteta može biti imenovan nastavnik u naučno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora, koji je

zaposlen sa punim radnim vremenom na tom univerzitetu i koji je član vijeća te članice univerziteta.

(6) Izuzetno od **stava 5.** ovog člana, za dekana može biti imenovan i nastavnik u naučno-nastavnom zvanju vanrednog ili redovnog profesora iz kliničkih grana medicine i stomatologije, koji je u dopunskom radu na univerzitetu, a ima zaključen ugovor o radu sa punim radnim vremenom sa zdravstvenom ustanovom koja je nastavna baza univerziteta, uz obavezu da nakon izbora za dekana zasnuje radni odnos sa punim radnim vremenom na univerzitetu.

(7) Odluka rektora o imenovanju, odnosno razrješenju dekana je konačna, a protiv iste se može pokrenuti upravni spor.

Nadležnosti dekana

Član 63.

(1) Dekan predstavlja fakultet ili umjetničku akademiju, odgovaran je za zakonitost rada i ima prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom i statutom univerziteta.

(2) Dekan za svoj rad odgovara rektoru, vijeću fakulteta ili akademije i drugim organima univerziteta, u skladu sa statutom univerziteta.

(3) Dekan donosi pojedinačne akte u skladu sa zakonom, statutom i opštim aktima univerziteta.

(4) Dekan odlučuje o korišćenju sredstava do iznosa utvrđenog statutom univerziteta i statutom članice univerziteta.

(5) Dekan podnosi upravnom odboru finansijski plan i izvještaj o finansijskom poslovanju, najmanje jednom godišnje.

(6) Uslovi za izbor i razrješenje prodekana, kao i njegove nadležnosti utvrđuju se statutom univerziteta, odnosno statutom članice univerziteta.

(7) — U slučaju prestanka mandata dekane prije isteka vremena na koji je biran, mandat prodekana prestaje izborom novog dekana ili imenovanjem vršioca dužnosti dekana.

Direktor naučnoistraživačkog instituta

Član 64.

(1) Naučnoistraživačkim institutom rukovodi direktor.

(2) Direktora imenuje i razrješava rektor, na prijedlog naučnog vijeća instituta, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(3) Rektor razmatra prijedlog naučnog vijeća članice univerziteta iz stava 2. ovog člana i, ukoliko se ne saglasi sa prijedlogom naučnog vijeća članice univerziteta, vijeće članice univerziteta utvrđuje novi prijedlog za imenovanje ili razrješenje direktora, po proceduri utvrđenoj statutom univerziteta.

(4) Mandat direktora traje četiri godine sa mogućnošću još jednog izbora na funkciju direktora.

(5) Uslovi i postupak izbora, nadležnosti i razrješenje direktora naučnoistraživačkog instituta uređuje se u skladu sa opštim aktima univerziteta.

Konkurs za upis

Član 67.

(1) Upis kandidata na studije prvog, drugog i trećeg ciklusa vrši se na osnovu javnog konkursa.

(2) Visokoškolska ustanova obavlja klasifikaciju i izbor kandidata na osnovu sljedećih opštih kriterijuma:

- 1) vrsta i nivo prethodnog obrazovanja,
- 2) uspjeh u prethodnom obrazovanju i
- 3) rezultati postignuti na prijemnom ispitu ili rezultati postignuti na ispitu za provjeru sklonosti i sposobnosti.

(3) Pored opštih kriterijuma iz stava 2. ovog člana, visokoškolska ustanova može utvrditi i posebne kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na visokoškolsku ustanovu.

(4) Visokoškolska ustanova donosi Program afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom.

(5) Programom afirmativnih mjera za upis kandidata sa malignim oboljenjima i invaliditetom propisuju se uslovi za upis, rangiranje, broj mjesta za studiranje na teret budžeta i druga pitanja u vezi sa upisom kandidata iz stava 4. ovog člana.

Broj upisanih studenata

Član 69.

(1) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu prijedlog plana upisa studenata u prvu godinu **prvog i drugog** ciklusa studija, najkasnije do 31. januara za narednu akademsku godinu.

(2) Prijedlog plana upisa iz stava 1. ovog člana sadrži podatke iz člana 54. stav 1. t. 14) i 15. ovog zakona.

(3) Na prijedlog Ministarstva, Vlada donosi odluku o broju studenata za upis u prvu godinu prvog i drugog ciklusa studija na javnim visokoškolskim ustanovama, najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.

(4) Sastavni dio prijedloga iz stava 1. ovog člana za javne visokoškolske ustanove je obrazložena procjena o potrebnim finansijskim sredstvima za izvođenje studijskog programa u odnosu na broj predloženih upisnih mjesta.

(5) Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu podatke o studentima upisanim u prvu godinu studija najkasnije do 30. novembra akademske godine, o čemu Ministarstvo informiše Vladu.

Provjera znanja studenata

Član 74.

(1) Uspješnost studenta u savladavanju pojedinog predmeta kontinuirano se prati na način određen studijskim programom, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(2) Svi oblici provjere znanja su javni.

(3) Uspjeh studenata na ispitu izražava se sljedećim ocjenama: 10 – izvanredan, 9 – odličan, 8 – vrlo dobar, 7 – dobar, 6 – zadovoljava i 5 – ne zadovoljava.

(4) U indeks se ne unosi ocjena 5.

(5) Visokoškolska ustanova može, za neke oblike nastave, utvrditi i drugi, nenumerički način ocjenjivanja.

(6) Studenti upisani u skladu sa Programom afirmativnih mjera iz člana 67. stav 4. ovog zakona imaju pravo da polažu ispite na način prilagođen njihovim mogućnostima, u skladu sa statutom i opštim aktima visokoškolske ustanove.

(7) Ispit se polaže u sjedištu visokoškolske ustanove / članice univerziteta i odjeljenjima van sjedišta visokoškolske ustanove / članice univerziteta koje je navedeno u dozvoli za rad.

(8) Visokoškolska ustanova može, u skladu sa studijskim programom i statutom, organizovati polaganje ispita van sjedišta samo ako se radi o ispitu iz nastavnog predmeta čiji karakter to zahtijeva.

(9) Za studente koji obnavljaju završnu godinu studija, visokoškolska ustanova organizuje ispitne rokove svakog kalendarskog mjeseca izuzev jula i avgusta, sa po jednim ispitnim terminom u skladu sa ovim zakonom, statutom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

(10) Nastavnik je dužan studentu saopštiti rezultate provjere znanja odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana provjere pismenim putem.

(11) U slučaju proglašenja vanredne situacije za Republiku ili dio teritorije Republike (u daljem tekstu: vanredna situacija) ili u slučaju proglašenja vanrednog stanja za Republiku ili dio Republike (u daljem tekstu: vanredno stanje), kao i u drugim opravdanim slučajevima, ispiti će se organizovati i izvoditi na način koji je propisan uputstvom koje donosi ministar, uz saglasnost Vlade.

Uslovi za upis naredne godine studija

Član 75.

(1) Student stiče uslove za upis naredne godine studija ako je u studijskoj godini u koju je upisan ostvario najmanje 45 ECTS bodova.

(2) Student koji nije ostvario uslove za upis naredne godine studija iz stava 1. ovog člana, ima pravo upisa naredne godine sa pravom prenosa 15 ECTS bodova, bez obzira na to koliko je predmeta iskazano brojem bodova koji se prenose ili sa pravom prenosa najviše dva predmeta, bez obzira na to sa koliko bodova su iskazani ti predmeti.

(3) U slučaju da student ne ispunio uslove za upis naredne godine studija, obnavlja godinu i ima pravo da prati nastavu i polaže ispite iz naredne godine studija do broja ECTS bodova koje je ostvario u prethodnoj godini studija.

(4) Status redovnog studenta prvog ciklusa studija traje najduže u dvostrukom broju akademskih godina potrebnih za realizaciju studijskog programa.

(5) Student završne godine prvog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom obnavlja završnu godinu studija i ima status redovnog studenta.

(6) Student završne godine drugog ciklusa studija koji nije ispunio sve obaveze određene studijskim programom može obnoviti završnu godinu studija najviše dva puta u statusu redovnog studenta.

Zvanja

Član 79.

(1) Nastavnička zvanja na visokoškolskim ustanovama su: naučno-nastavna, umjetničko-nastavna i nastavna.

(2) Naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja su: docent, vanredni profesor i redovni profesor.

(3) Nastavna zvanja su: predavač visoke škole i profesor visoke škole.

(4) Nastavnici u naučno-nastavnom i umjetničko-nastavnom zvanju mogu da izvode nastavu na svim vrstama akademskih i strukovnih studija.

(5) Nastavnici u nastavnom zvanju mogu da izvode nastavu na visokim školama.

(6) Naučno-nastavna i umjetničko-nastavna zvanja mogu se steći na univerzitetu.

(7) Nastavna zvanja mogu se steći i na visokim školama, u skladu sa ovim zakonom i statutom visoke škole.

(8) Saradnička zvanja na univerzitetu su: asistent, umjetnički saradnik, viši asistent, viši umjetnički saradnik i lektor, a na visokoj školi asistent i umjetnički saradnik.

Minimalni uslovi za izbor u naučno-nastavna i saradnička
zvanja na univerzitetu
Član 81.

(1) Minimalni uslovi za izbor akademskog osoblja u naučno-nastavna i saradnička zvanja u nastavnom i naučnoistraživačkom radu na univerzitetu su:

- 1) za docenta može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:
 1. naučno zvanje doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
 2. najmanje tri naučna rada iz naučne oblasti za koju se bira, objavljena u **naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama** sa recenzijom, od kojih je najmanje jedan objavljen u naučnom časopisu međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog značaja,
 3. dokazane nastavničke sposobnosti, odnosno ima pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,
- 2) za vanrednog profesora može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:
 1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju docenta,
 2. najmanje pet naučnih radova iz naučne oblasti za koju se bira, objavljenih u **naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama** sa recenzijom, od kojih je jedan naučni rad u naučnom časopisu međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog značaja i najmanje jedan naučni rad objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja, nakon izbora u zvanje docenta,
 3. ima najmanje jednu naučnu monografiju (sa ISBN brojem) iz naučne oblasti za koju se bira, ili univerzitetski udžbenik (sa ISBN brojem),
 4. dokazane nastavničke sposobnosti, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,
 5. je bio član komisije za odbranu master ili magistarskog rada ili doktorske disertacije, ili ima uspješno realizovano mentorstvo kandidata na drugom ili trećem ciklusu studija,
 6. dokaz da je ostvario najmanje jedan od tri elementa iz člana 80. stav 2. ovog zakona,
- 3) za redovnog profesora može biti biran kandidat koji ispunjava sljedeće uslove:
 1. ima proveden najmanje jedan izborni period u zvanju vanrednog profesora,
 2. najmanje osam naučnih radova iz naučne oblasti za koju se bira, objavljenih u **naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama** sa recenzijom, od kojih su dva naučna rada u naučnim časopisima međunarodnog značaja ili naučnom skupu međunarodnog značaja i najmanje jedan naučni rad objavljen u istaknutom naučnom časopisu međunarodnog značaja, nakon izbora u zvanje vanrednog profesora,
 3. ima citiranost naučnih radova,
 4. ima dvije publikacije iz naučne oblasti za koju se bira (sa ISBN brojem) koje se kategorišu kao naučna monografija ili univerzitetski udžbenik,
 5. dokazane nastavničke sposobnosti, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,

6. je bio član komisije za odbranu master, magistarskog ili doktorske disertacije, ili ima uspješno realizovano mentorstvo kandidata na drugom ili trećem ciklusu studija,
7. dokaz da je ostvario najmanje dva od tri elementa iz člana 80. stav 2. ovog zakona,
- 4) za asistenta može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0, ili ekvivalent,
- 5) za višeg asistenta može biti biran kandidat koji:
 1. ima završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent ili
 2. ima naučni stepen magistra nauka u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju i postdiplomskom studiju 8,0, ili ekvivalent,
- 6) za lektora može biti biran kandidat koji ima objavljene stručne i naučne radove i ima:
 1. završen drugi ciklus studija sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent ili
 2. naučni stepen magistra nauka sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju i postdiplomskom studiju 8,0 ili ekvivalent.

(2) Pod naučnim radom u naučnim časopisima međunarodnog značaja podrazumijeva se i poglavlje objavljeno u naučnoj monografiji međunarodnog značaja.

Minimalni uslovi za izbor u zvanja na visokoj školi
Član 84.

- (1) Minimalni uslovi za izbor u nastavna i saradnička zvanja na visokoj školi su:
- 1) za predavača može biti biran kandidat koji ima:
 1. završen drugi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom i na prvom i na drugom ciklusu studija 8,0 ili ekvivalent odnosno naučni stepen magistra nauka u odgovarajućoj oblasti sa najnižom prosječnom ocjenom na osnovnom studiju 8,0 ili ekvivalent,
 2. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno pristupno predavanje iz oblasti za koju se bira, pozitivno je ocijenjen od visokoškolske ustanove ili ima pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda,
 3. objavljena najmanje dva naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u naučnim časopisima i zbornicima sa recenzijom,
 - 2) za profesora može biti biran kandidat koji ima:
 1. naučni stepen doktora nauka u odgovarajućoj naučnoj oblasti,
 2. ima najmanje tri naučna rada iz oblasti za koju se bira, objavljena u **naučnim časopisima, zbornicima i drugim naučnim publikacijama** sa recenzijom i
 3. pokazane rezultate u nastavnom radu, odnosno pozitivnu ocjenu pedagoškog rada u studentskim anketama tokom cjelokupnog prethodnog izbornog perioda.
- (2) Za asistenta na visokoj školi može biti biran kandidat koji ima završen prvi ciklus studija u odgovarajućoj oblasti sa najmanje 240 ESTS bodova i najnižom prosječnom ocjenom 8,0 ili ekvivalent.

Status zaposlenih koji nisu izabrani u zvanje
Član 98.

(1) U slučaju da nastavnik ili saradnik ne bude izabran u isto ili više zvanje, prestaje mu radni odnos.

(2) Lice iz stava 1. ovog člana nema pravo na otpremninu u skladu sa propisima kojima su regulisani radni odnosi.

(3) Za nastavnika ili saradnika koji je zaposlen na visokoškolskoj ustanovi i koji je bio učesnik na konkursu za izbor u zvanje, a koji nije okončan u roku iz člana 91. **st. 7. i 8.** ovog zakona, neće se prekidati radni odnos na visokoškolskoj ustanovi do okončanja postupka izbora.

(4) Nastavnici i saradnici kojima je istekao izborni period mogu učestvovati u nastavnom procesu kao odgovorni nastavnici i saradnici, najduže dva mjeseca nakon isteka izbornog perioda.

Angažovani nastavnici i saradnici

Član 100.

(1) Visokoškolska ustanova, u skladu sa opštim aktom, može angažovati nastavnike i saradnike sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, koji imaju odgovarajući izbor u zvanje na užu naučnu/umjetničku oblast.

(2) Visokoškolska ustanova, po potrebi, u skladu sa opštim aktom, može angažovati i lektora sa drugog univerziteta iz BiH ili inostranstva, koji imaju odgovarajući izbor u zvanje.

(3) Prava i obaveze između visokoškolske ustanove i lica iz st. 1. i 2. ovog člana reguliše se ugovorom o angažovanju koji se može zaključiti na period do godinu dana.

Mirovanje prava i obaveza akademskog osoblja

Član 103.

(1) Nastavnik i saradnik imaju pravo na mirovanje rokova za izbor u akademska zvanja i na mirovanje prava i obaveza iz radnog odnosa, u vrijeme dok obavljaju dužnost prorektora u visokoškolskoj ustanovi ili dok obavljaju drugu javnu funkciju, u skladu sa statutom.

(2) Nastavniku ili saradniku koji se nalazi na porodiljskom odsustvu ili je spriječen za rad po osnovu bolovanja dužem od šest mjeseci, izborni period se na lični zahtjev produžava za to vrijeme.

(3) Nastavniku ili saradniku koji ima dijete sa psihofizičkim smetnjama u razvoju, koje nije smješteno u odgovarajuću zdravstvenu ili socijalnu ustanovu, a koji koristi pravo da radi sa polovinom punog radnog vremena, izborni period se na lični zahtjev produžava za polovinu vremena za koje se koristi ovo pravo.

(4) Nastavniku i saradniku, na lični zahtjev, senat univerziteta na prijedlog vijeća članice ili senat visoke škole, može odobriti plaćeno odsustvo u trajanju od jedne školske godine radi naučnog, umjetničkog ili stručnog rada ili usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(5) Nastavniku i saradniku, na lični zahtjev, senat na prijedlog vijeća članice univerziteta, može odobriti neplaćeno odsustvo u trajanju od najduže četiri godine radi daljeg usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

(6) Senat je dužan da odluči o zahtjevu iz **st. 4. i 5.** ovog člana u skladu sa zakonom i opštim aktom visokoškolske ustanove.

Penzionisanje i angažovanje penzionisanih nastavnika

Član 104.

(1) Nastavniku prestaje radni odnos na visokoškolskoj ustanovi na kraju akademske godine u kojoj je navršio 68 godina života.

(2) Izuzetno od stava 1. ovog člana, redovni profesor može biti ugovorno angažovan u nastavi do godinu dana, na prijedlog senata visokoškolske ustanove, ukoliko po prethodno raspisanom konkursu nije izabran odgovarajući kandidat, sa mogućnošću produženja do kraja akademske godine u kojoj je navršio 70 godina života po istoj proceduri.

(3) Lice penzionisano u skladu sa propisima Federacije BiH, Brčko Distrikta BiH ili druge države ne može izvoditi nastavu na visokoškolskim ustanovama u Republici.

(4) Penzionisani nastavnici u zvanju redovnog profesora iz st. 1. i 2. ovog člana mogu biti članovi komisija za odbranu master rada i doktorske disertacije, **te članovi komisija za izbor u zvanje** do navršene 75. godine.

Profesor emeritus

Član 105.

(1) Senat univerziteta može, na prijedlog naučno-nastavnog vijeća fakulteta, odnosno umjetničko-naučno-nastavnog vijeća akademije, dodijeliti zvanje profesor emeritus penzionisanom redovnom profesoru koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umjetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u obezbjeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umjetničko-nastavnog kadra u oblasti za koju je izabran.

(2) Profesor emeritus može:

- 1) učestvovati u izvođenju nastave na drugom i trećem ciklusu studija,
- 2) učestvovati u istraživačkim projektima,
- 3) biti član komisije za izbor u zvanja i
- 4) biti član komisije za odbranu master odnosno magistarskog rada i doktorske disertacije.

(3) Profesor emeritus ne može biti određen za odgovornog nastavnika iz člana 97. stav 1. ovog zakona.

(4) Postupak i uslovi dodjele zvanja i prava lica iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom univerziteta.

(5) **Sa licem koje je izabrano u zvanje iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova, u skladu sa svojim potrebama, zaključuje ugovor o angažovanju kojim se regulišu prava i obaveze iz stava 2. ovog člana.**

Profesionalno priznavanje

Član 110.

(1) Profesionalno priznavanje sprovodi Agencija putem svoje unutrašnje organizacione jedinice Centra za informisanje i priznavanje stranih visokoškolskih kvalifikacija u Republici Srpskoj (u daljem tekstu: CIP), u skladu sa zakonom kojim se uređuje **status, nadležnost, organizacija, upravljanje i rukovođenje, finansiranje i rad Agencije.**

(2) Agencija vodi evidenciju i trajno čuva dokumentaciju o sprovedenim postupcima profesionalnog priznavanja.

Školarine

Član 123.

- (1) Školarina na javnim visokoškolskim ustanovama u smislu ovog zakona je:

- 1) iznos sredstava kojim redovni student prvog i drugog ciklusa studija koji je upisan u skladu sa članom 69. **stav 3.** ovog zakona učestvuje u sufinansiranju ukupnih troškova za jednu godinu studija, ako ne ispuni uslove za upis naredne godine studija, odnosno ako obnavlja godinu,
- 2) iznos sredstava kojim redovni student prvog, drugog i trećeg ciklusa studija koji je upisan u skladu sa članom 54. stav 1. tačka 15) ovog zakona učestvuje u finansiranju ukupnih troškova za jednu godinu studija.
 - (2) Javna visokoškolska ustanova dostavlja Ministarstvu prijedlog visine školarine iz stava 1. tačka 1) ovog člana, najkasnije do 31. marta tekuće godine za narednu akademsku godinu.
 - (3) Ministarstvo predlaže Vladi visinu školarine iz stava 1. tačka 1) ovog člana za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama.
 - (4) Vlada donosi odluku o visini školarine iz stava 3. ovog člana za sve studijske programe na javnim visokoškolskim ustanovama, za svaku akademsku godinu.
 - (5) Redovni studenti prvog i drugog ciklusa studija koji su upisani u skladu sa članom 69. **stav 3.** ovog zakona finansiraju se iz budžeta Republike u prvoj i svakoj narednoj godini studija koju prvi put upisuju.
 - (6) Redovni studenti prvog i **drugog** ciklusa studija upisani u skladu sa članom 69. **stav 3.** ovog zakona koji prvi put obnavljaju završnu godinu studija finansiraju se iz budžeta Republike.
 - (7) Prava iz st. 5. i 6. ovog člana student može koristiti samo na jednom studijskom programu, na istom nivou studija, na javnim visokoškolskim ustanovama.
 - (8) Student koji se finansira iz budžeta Republike u slučaju ispisa u toku prve godine studija prije ispisa dužan je platiti iznos školarine za tu godinu, određene u skladu sa stavom 4. ovog člana.**
 - (9) Izuzetno, na prijedlog vijeća članice univerziteta i uz saglasnost Ministarstva, redovni studenti prvog ciklusa studija koji su upisani u skladu sa članom 54. stav 1. tačka 15) ovog zakona, mogu koristiti pravo iz stava 5. ovog člana od treće godine prvog ciklusa studija, ako nisu obnavljali prethodne godine studija i imaju prosječnu ocjenu iznad 8,00.
 - (10) Visinu školarine iz stava 1. tačka 2) ovog člana i ostale naknade koje studenti plaćaju tokom školovanja određuje visokoškolska ustanova i dužna je da prije raspisivanja konkursa za upis novih studenata objavi visinu školarine i ostale naknade za sve studijske programe na način dostupan javnosti.

Inspekcijski nadzor

Član 130.

- (1) Inspekcijski nadzor nad primjenom ovog zakona, podzakonskih akata, kao i akata visokoškolskih ustanova donesenih u cilju izvršenja obaveza utvrđenih ovim zakonom vrši Republička uprava za inspekcijske poslove putem prosvjetne inspekcije.
- (2) Kada nadležna inspekcija utvrdi nepravilnosti u radu visokoškolske ustanove, odnosno kada utvrdi da visokoškolska ustanova ne postupa ili postupa nepravilno ili nepotpuno prema obavezama koje su joj određene propisima, prosvjetni inspektor će prema utvrđenom činjeničnom stanju preduzeti odgovarajuće mjere:
 - 1) naložiti otklanjanje nezakonitosti, nepravilnosti i propusta u postupku vođenja evidencije i dokumentacije,
 - 2) naložiti usaglašavanje pojedinačnih akata visokoškolske ustanove sa propisima,
 - 3) naložiti donošenje statuta i ostalih akata propisanih statutom,
 - 4) naložiti da se ispitni rokovi organizuju u skladu sa pravilima studiranja i statutom visokoškolske ustanove,

- 5) naložiti otklanjanje nedostataka u imenovanju komisije za podnošenje izvještaja o izboru nastavnika i saradnika,
- 6) naložiti da se isključi iz nastavnog procesa akademsko osoblje koje nije u skladu sa ovim zakonom steklo odgovarajuće naučno-nastavno zvanje, umjetničko-nastavno, nastavno zvanje ili saradničko zvanje,
- 7) naložiti da se isključi iz nastavnog procesa nastavnik ili saradnik koji nije određen za odgovornog nastavnika ili saradnika,
- 8) naložiti da se poništi upis studenata koji su upisani suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme upisa,
- 9) naložiti da se ponište ispiti koji nisu:
 1. obavljeni u skladu sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme polaganja ispita, ovim zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove i drugim aktima visokoškolske ustanove i
 2. priznati sa druge visokoškolske ustanove u skladu sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme priznavanja ispita, ovim zakonom, odnosno statutom visokoškolske ustanove i drugim aktima visokoškolske ustanove,
- 10) naložiti da se ponište javne isprave koje su izdate suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme izdavanja javne isprave, ovim zakonom i statutom visokoškolske ustanove,
- 11) naložiti da se poništi rješenje o akademskom priznavanju strane visokoškolske kvalifikacije donesene suprotno propisima iz oblasti visokog obrazovanja koji su bili na snazi u vrijeme akademskog priznavanja,
- 12) naložiti preduzimanje odgovarajućih mjera i radnji radi otklanjanja utvrđenih nepravilnosti ili nedostataka u roku koji odredi,
- 13) preduzima druge mjere i radnje za koje je zakonom i drugim propisima ovlašten.

(3) — Ukoliko u vršenju inspekcijskog nadzora nadležna inspekcija utvrdi da je visokoškolska ustanova u radu počinila propuste i nezakonitosti takve prirode da se ne mogu otkloniti uopšte ili se ne mogu otkloniti bez ozbiljne štete po studente i javni interes, uključujući izvođenje studijskog programa bez dozvole i nezakonito izdavanje javnih isprava, rješenjem će zabraniti rad visokoškolske ustanove i o tome obavijestiti Ministarstvo.

(4) U skladu sa rješenjem iz stava 3. ovog člana Ministarstvo donosi rješenje o brisanju visokoškolske ustanove iz Registra.

(5) Rješenje Ministarstva iz stava 4. ovog člana je konačno i protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

Žalba na rješenje prosvjetnog inspektora ne odlaže izvršenje rješenja.